

Warszawa, 2 maja 2001 r.

Opinia
w sprawie skargi konstytucyjnej – sygn. akt SK.3/01

Małżonkowie J.J. B. w trybie skargi konstytucyjnej pismem z dnia 17 sierpnia 2000 r. wnieśli o stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny, że art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym jest niezgodny z art. 2 i art. 32 Konstytucji RP. Kwestionowany przepis godzi, ich zdaniem w zasadę zaufania obywateli do organów państwa i w zasadę równości.

W sprawie, która legła u podstaw skargi konstytucyjnej, Naczelny Sąd Administracyjny swym postanowieniem umorzył postępowanie, ponieważ rozpatrywanie sprawy stało się bezprzedmiotowe wskutek cofnięcia skargi przez małżonków J.J. B, co miało zaś miejsce z powodu wcześniejszego uwzględnienia przez Izbę Skarbową ich skargi na decyzję dotyczącą zobowiązań podatkowych. Umarzając postępowanie Naczelny Sąd Administracyjny postanowił o zwrocie skarżącym kwoty wpisu sądowego, nie orzekając o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego. W tym ostatnim zakresie Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że zgodnie z - kwestionowanym w skardze konstytucyjnej – przepisem art. 55 ust. 1 ustawy orzeczenie takie jest możliwe tylko wówczas gdy Sąd, a nie organ (tu – Izba Skarbowa) wydaje orzeczenie uwzględniające skargę na decyzję organu. Naczelny Sąd Administracyjny nie orzekł więc o kosztach zastępstwa procesowego wobec braku podstawy prawnej.

Oba zarzuty wobec kwestionowanego przepisu nie wydają się uzasadnione.

W odniesieniu do zasady „zaufania” (art. 2 Konstytucji) można stwierdzić, że wbrew słowom uzasadnienia skargi, kwestionowany przepis nie jest niejednoznaczny, niejasny i jako taki nie narusza zasad tzw. przyzwoitej legislacji. Skarżący w sposób całkowicie nieuprawniony przenoszą na grunt postępowania przed NSA reguły zwrotu kosztów procesu w postępowaniu cywilnym (art. 98 § 1 kpc – strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić koszty przeciwnikowi). W przyjętym postępowaniu organ nie może być obciążony zwrotem kosztów postępowania na rzecz skarżącego, a skarżący jest zwolniony z obowiązku zwrotu kosztów na rzecz organu w razie oddalenia skargi. Przyjęte rozwiązania znajdują wyjaśnienie w szczególnej funkcji sądowej kontroli aktów administracji, mającej na celu nie tylko ochronę interesów skarżącego.

Nie jest również zasadny zarzut naruszenia zasady równości. Skarżący chcą postrześć w płaszczyźnie tej zasady dwa różne kręgi podmiotów. Z jednej strony są to obywatele, z drugiej zaś organy państwowe. Regulacja stosunków między państwem (organem) a obywatelem nie jest objęta zakresem wspomnianej zasady. Zgodnie z wielokrotnie potwierdzonym stanowiskiem w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przyjęte jest, że krąg podmiotowy zasady równości obejmuje stosunki między obywatelami.

Sporządził: Andrzej Szmyt